Historia Ecclesiastica.

Benedicti Papae XIV: Allocutio habita in Comitiis generalibus Fratrum Ord. Praedicatorum in Conventu S. Mariae super Minervam celebratis V. Nonas Julii 1756.

BENEDICTI

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI.

PAPAE XIV.

ALLOCUTIO

Habita in Comitiis Generalibus Fratrum Ordinis Prædicatorum

IN CONVENTU

SANCTÆ MARIÆ SUPER MINERVAM

Celebratis V. Nonas Julii MDCCLVI.

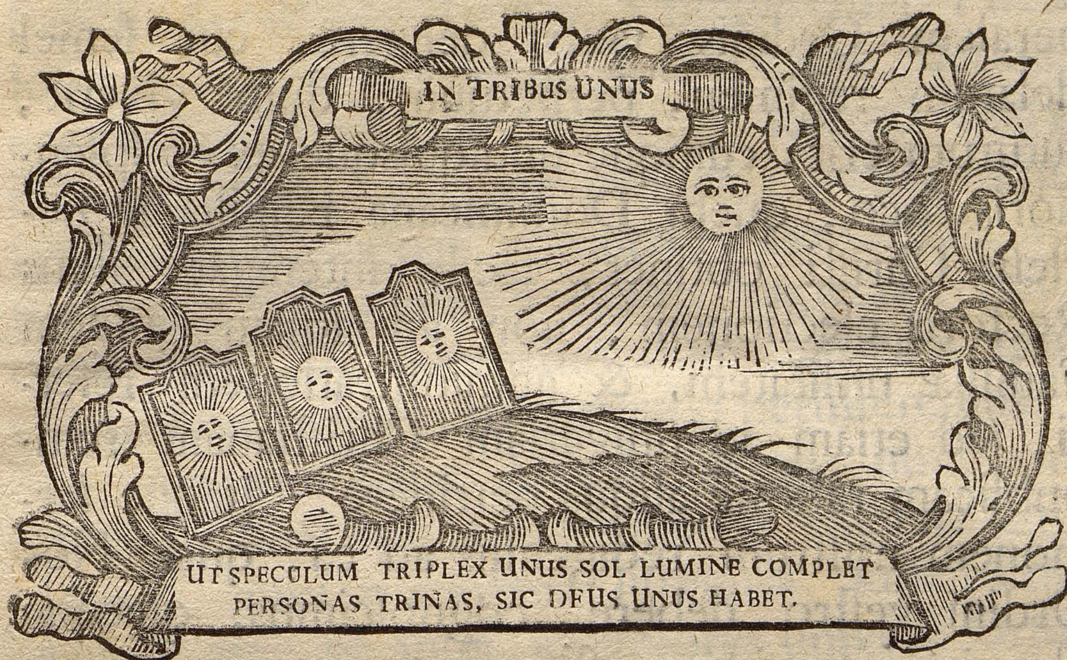
ROMAE

Excudebant Joachimus, & Jo: Josephus Salvioni Typographi Pontificii Vaticani
IN ARCHIGYMNASIO SAPIENTIAE

REIMPRESSA
LEOPOLI Typis S. R. M. & Collegii Soc: JESU.



9




AGNA res agitur in hoc conventu vestro, Dilecti Filii, cui hodierna die præsidemus; nec modo pro Familiæ vestræ rationibus gravissima, sed etiam pro totius Ecclesiæ statu non leve pondus habitura: cui perficiendæ incredibili cum gaudio Nos interesse profitemur, ut omnibus manifestum faciamus gratum, memoremque animum nostrum erga Ordinem vestrum, quem summo ipsius merito jamdudum & amamus & colimus.

Verum, quanta sit agendæ rei magnitudo, silentio prætermittemus; cum nemo vestrum

ignoret, cujus momenti ſit, Magiſtrum Generalem Ordinis veſtri deligere, cui ſemel delatum regimen, perpetuum, dum vixerit, futurum erit; cumque unuſquisque ex eo ſplendoris loco, quem Dominicana Familia in Eccleſia Chriſti obtinet, facile intelligat, illius Rectoris electionem, non ad ſolam ejuſdem Familiæ utilitatem, & adminiſtrationem referri, ſed etiam ad univerſam Chriſtianam rempublicam ratione aliqua pertinere. Itaque ſermonem noſtrum redigemus ad ea, quæ Nos Ordini veſtro debere cognoſcimus, quæque Nos itá jampridem affecerunt, ut eumdem & amare & colere ſemper profeſſi ſimus, & adhuc profiteamur; eaque de cauſa præſentem diem feliciſsimum Nobis exiſtimemus, & inter paucos illos adnumerandum, quos ſexdecim hiſce calamitoſi Pontificatus Noſtri annis cum aliqua animi voluptate tranſegimus.

Et ſane, poſt abſoluta leviorum artium ſtudia, cum Sacræ Theologiæ operam dedérimus, non magnos in ea progreſſus Nos quidem feciſſe intelligimus; ſed, ſiquid profecimus, id omne acceptum referre debemus bonæ memoriæ Cardinali Thomæ Ferrario, clariſſimo Ordinis veſtri Theologo, qui rectam Nobis nobiliſſimæ diſciplinæ viam aperuit, ſuaque inſtitutione, atque opera ad incœptum

ptum iter persequendum adjuvit; immo, cum Palatii Apostolici Magisterio fungeretur, Theologicæ laureæ honorem ipse Nobis detulit, eaque occasione monumentum scripto exaratum reliquit, quo de propensa nostra erga sanctiores disciplinas voluntate honorifice testabatur, majoraque à Nobis expectari posse declarabat, si, quemadmodum animati tunc videbamur, in instituto curriculo persisteremus.

Amplam hanc Aulam, in qua nunc considemus, Nos ipsi à fundamentis excitari olim vidimus, mox omnigena litteraria supellectile ornari, ita, ut inter insigniores universi Orbis Bibliothecas merito accenseatur; eamdemque postquam studiosorum commodo patefieri conspeximus, cum primis adire certávimus, & frequentare nunquam destitimus, donec impositæ Nobis alterius generis curæ Nos alio avocarunt.

Longiori autem vitæ nostræ cursu, quem, paucis detractis annis, in Urbe egimus, nemo ex sodalibus vestris fuit vel dignitate, vel sapientia, & doctrina excellens (fuerunt autem excellentes permulti) qui Nos omni officiorum genere, & præcipua quadam amicitiæ necessitudine complexus non fuerit. Sed reliqua multa omittentes, hoc unum commemorabimus, sublimem Cardinalatus dignitatem,

 quam

quam immerentes adepti fuimus, eximiæ erga Nos liberalitati ſanctæ memoriæ Benedicti XIII. Pontificis Maximi, & Ordinis veſtri olim Alumni, unice à Nobis deberi.

Regreſſi deinde Bononiam Patriam noſtram, vigentem in ea invenimus memoriam rerum à Sancto Dominico Patriarcha veſtro in ea geſtarum; tum ſcilicet inſignium peccatorum, qui aſſiduis illius concionibus permoti à ſemita iniquitatis ad viam ſalutis revocati fuerunt (1); tum virorum doctrina, & ſanctitate illuſtrium, qui in ea urbe ſodalitati veſtræ nomen dederunt (2); tum etiam Generalium Comitiorum, quæ prima omnium Ordinis veſtri ibidem habita fuerunt, in quibus ipſius ordinis præfectura eidem Sancto Dominico Fundatori communibus ſuffragiis delata fuit (3); denique cives noſtros cum incredibili animi noſtri lætitia perpetuo vidimus obſequiis, & votis celebrare ſepulchrum Patriarchæ veſtri, qui Bononiæ ex hac vita decedens (4),

pretio-

---

(1) Flaminius *in vita S. Dominici lib: 2. fol. 47. & tom.* 1. *Annalium Ordinis Prædicatorum ad annum* 1219. *num. 37.*

(2) Fr. Jordanus *in vita S. Dominici n. 35.* Flaminius *loc: cit:* Malvenda *in Annalib: Sacri Ordinis Prædicatorum ad annum* 1219. atque *eod: tom. 1. Annal. Ordin. Præd: loc. citato.*

(3) *Die xvii. Maii MCCXX. cit. tom.* 1. *Annal. Ord. Præd. ad an.* 1220. *n. 39.*

(4) *Die vi. Auguſti MCCXXI. cit. tom.* 1. *Annal. Ord.* Prædicat. *ad Ann:* 1221. *num. 25. in fine.*

pretiosum ei civitati reliquit Corporis sui thesaurum, quod quidem augusto mausoleo conditum ibidem summa cum religione asservatur. In ipsa vero administratione Archiepiscopalis officii, quod ibi pluribus annis gessimus, oculos sæpe convertimus ad præclara gesta Jacobi Boncambii, qui ex Ordine vestro ad Bononiensem Ecclesiam regendam assumptus, tanta in verbi Dei prædicatione famæ celebritate floruit, ut finitimarum civitatum populi, quemadmodum historiæ nostræ testantur (1), ad illum audiendum, percipiendamque ex illius ore salutis scientiam certatim confluxerint.

Postquam vero, nihil tale promeriti, ad supremum Pontificatus apicem devenimus, propensa nostra erga Dominicanam Familiam amoris, & cultus affectio, supra quam dici potest, excrevit. Apostolicam enim Beati Petri Cathedram trophæis suis exornant tredecim ex alumnis vestris, qui à Romanis Pontificibus, post accuratissimum rerum omnium examen, in Sanctorum numerum relati fuerunt, inter quos Sanctus Pius V. Prædecessor noster, pro cujus Canonizatione, dum in minoribus constituti, Advocati Consistorialis munere fungeremur, operam, laboresque nostros impendisse gloriamur; & Sancta Catharina de Ricciis,

B quam

(1) *Sigonius lib: 2. de Episcopis Bononiensibus ad annum* 1244.

quam Noſmetipſi Sanctarum Virginum catalogo adſcripſimus (1). Præterea novemdecim e veſtris ſodalibus, ejuſdem Apoſtolicæ Sedis decreto, in Beatorum numerum rite cooptatos invenimus: ex his vero decem, vel Nobis, dum Promotoris Fidei munus ſuſtineremus, ſtudia noſtra conferentibus, vel Nobis ipſis e Pontificio Throno decernentibus, is honor delatus fuit. Hunc ipſum Apoſtolicum Thronum quatuor ex Ordine veſtro Pontifices ante Nos tenuerunt; videlicet Innocentius V. quem Sanctus Antoninus inſigni laudis præconio commendavit (2), Benedictus XI. ex Beatorum, quos innuimus, & Pius V. ex Sanctorum, de quibus diximus, numero, ac demum Benedictus XIII. cujus virtutum, & recte factorum teſtes Nos ipſi fuimus. Quod ſi forte reliqua Familiæ veſtræ ornamenta, & in Eccleſiam Catholicam promerita ex animo noſtro excidere unquam potuiſſent, hoc tamen profitemur, nullo unquam tempore evenire potuiſſe, ut e memoria noſtra dilaberetur Theologorum Princeps, Scholarum Angelus, Eccleſiæ Doctor, præclarum Ordinis veſtri Sidus, Sanctus Thomas Aquinas, cujus doctrinæ complures Romami Pontifices Prædeceſſo-

res

---

(1) *xxix. Junii MDCCXLVI,*
(2) *3. part. Chronic. tit. 20. cap. 3.*

res nostri perhonorifica dederunt testimonia (1); quemadmodum etiam Nos ipsi in Libris, quos de variis argumentis conscripsimus, postquam Angelici Doctoris sententiam diligenter scrutando percepimus, atque suspeximus, admirabundi semper atque lubentes eidem adhæsimus, atque subscripsimus; candide profitentes, siquid boni in iisdem Libris reperitur, id minime Nobis, sed tanto Præceptori totum esse adscribendum.

Hactenus, Dilecti Filii, de hodierni operis, cui præfuturi sumus, gravitate, ac de Paterna prorsus benevolentia, & singulari existimatione, qua Ordinem Vestrum justissimas ob causas superius expressas, aliasque his facile adjiciendas, prosequimur. Reliquum est, ut de ipsa re, quam hic peracturi convenistis, idest de electione Magistri Generalis ejusdem Ordinis vestri, aliqua attingamus. Verum quid unquam afferre poterimus, quod jam probe non teneatis, quodque unusquisque vestrum ab inclito, quem proxime laudavimus, Præceptore Thoma Aquinate non didicerit? Si dicemus, hujusmodi Magisterium ei deferendum esse, qui omnium optimus inter vos habeatur; Si dicemus non eum esse omnium

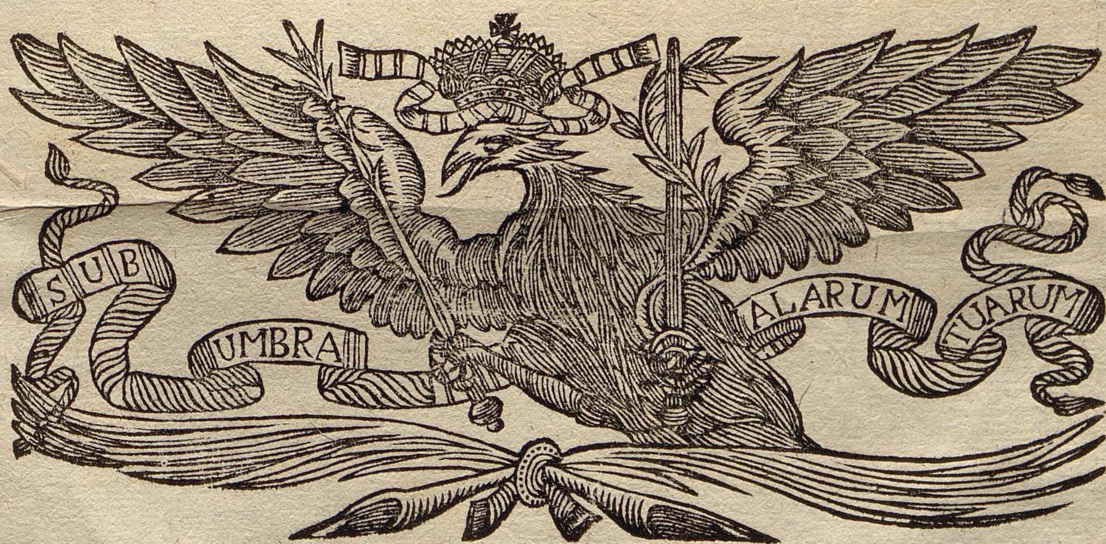
(1) *Tom. 8. Bullarii Ordinis FF. Prædicator. in Tract. de consensu Bullarum tit. 6. quest. 2. per tot.*

optimum, qui ſola vitæ ſanctimonia ceteris antecellat, ſed qui præter morum probitatem, quæ quidem neceſſaria eſt, aliis quoque virtutibus, atque animi dotibus, ad recte regendam Familiam idoneis, inſtructus comperiatur, nihil porro dicemus, quod in Operibus Angelici Doctoris egregie conſtabilitum, & a vobis jampridem lectum, atque animadverſum non fuerit (1). Si dicemus, ſuffragia veſtra, ſepoſitis peculiaribus affectionibus, & propriæ utilitatis reſpectu, nil aliud intueri debere, quam eorum virtutes, & merita, quorum electio vobis animo obverſatur, nihil dicemus, quod non egregius Præceptor veſter tradiderit (2). Itaque nil aliud Nobis dicendum ſupereſt, niſi, ut id agatis, quod vos Præceptor ille veſter agendum docuit, utque tales vos exhibeatis, quales, dum alias electiones ab aliis celebrari audiſtis, eos ſe præſtare oportere dicebatis, qui in eis ſuffragium laturi erant. Quibus maxime rebus Ordo veſter indigeat, vobis potiſſimum debet compertum eſſe. Quis huic ſuſtinendo muneri idoneus, qui ſupra ceteros ad id aptus, & bene regendi capax videatur, cognoſcere vos arbitramur. Ne autem in errorem vos labi forte contingat, ſupplices iterum,

---

(1) *S. Thomas quodlibet. 8. art:* 6. & *quodlibet.* 4. *art:* 23. *ad duodecimum,* & *quodlibet.* 6. *art:* 9. & *quodlibet.* 4. *art:* 15. & 2. 2. *quæſt:* 63. *art:* 2. *in corpore.* (2) *Locis citatis.*

rum, ut antea vos ſæpe feciſſe putamus, ad Deum Patrem luminum preces effundite; ac patrocinium, & opem Sancti Dominici Patriarchæ veſtri, aliorumque Sodalium veſtrorum cum Chriſto regnantium, quique inter Beatos, vel Sanctos ab Eccleſia coluntur, vobis depoſcite: dum Nos interea, qui veſtris hiſce Comitiis non alio fine interſumus, quam ut veſtram in ferendis ſuffragiis libertatem ſalvam, & incolumem præſtemus, novi Magiſtri Generalis electionem, a vobis jamjam perficiendam, Apoſtolica Benedictione noſtra proſequimur, & in anteceſſum amantiſſime complectimur.



18.

